

Mottagare Socialdepartementet
Dnr S2023/00827

Remissyttrande över SOU 2023-10 Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter

Sammanfattning

Region Norrbotten instämmer i att tandvården har en viktig roll i att upptäcka patienter som är våldsutsatta, och håller med om att åtgärder krävs för att stärka personalens kunskap och förmåga att agera samt ge stöd i dessa fall. Att tandvården får del av statliga stimulansmedel och resurser för utbildning är viktigt för att möjliggöra detta.

Regionen instämmer i att gruppen våldsutsatta drabbas av höga tandvårdskostnader men ser stora risker med den föreslagna ersättningsformen med ett särskilt tandvårdsstöd inom ramen för regionens tandvårdsstöd. Att bedöma vem som är berättigad till stödet både utifrån gruppstillhörighet och om orsaken till våldet är kopplat till denna tillhörighet kräver särskild kompetens utöver den odontologiska. Osäkerhet i bedömningar innebär en risk att stödet utnyttjas felaktigt.

Region Norrbottens synpunkter

Kapitel 5 Tandvårdens arbete med våldsutsatta patienter

Regionen instämmer i förslaget om vilka åtgärder som bör vidtas för att identifiera våldsutsatta så att de kan ges ett bättre stöd, samt att personalen bör få bättre kunskaper om våld i nära relationer. Regionen vill poängtera att det är av yttersta vikt att även Folktandvården ska kunna ta del av stimulanspengarna för att utbildning, fortbildning och kompetensutveckling ska prioriteras.

Kapitel 6 Våldsutsatta patienters ersättning för tandvårdskostnader

I förslaget om vilka grupper av våldsutsatta som ska få tillgång till tandvård till hälso- och sjukvårdsavgift måste definitionerna vara tydliga. Ett särskilt förtydligande önskas gällande ”annan jämförbar orsak” (s. 173). Ju tydligare instruktionerna är för regionerna att tillämpa desto större möjlighet till vård på lika villkor.

Regionen önskar även tydligare riktlinjer kring hur bedömning ska ske om en skada är indirekt eller direkt i de fall en skada visar sig långt efter traumat inträffat.

Regionen ställer sig frågande till förslaget att tandvården ska nöja sig med att ta reda på om det förekommit våld. Vår bedömning är att det för att göra sådan bedömning krävs kompetens utöver den odontologiska.

Kapitel 7 Finansieringsförslag, kostnadsberäkningar och övriga konsekvenser

Regionen ser en fara i att den föreslagna reformen kan bli vårddrivande i de fall tillgången till tandvård (personella resurser) är god. I regioner med bristande resurser kan det i stället generera undanträngningseffekter då privata vårdgivare inte accepterar att utföra behandlingar till folktandvårdens taxa vilket gäller för regionens tandvårdsstöd. Detta skulle innebära att folktandvården får ännu svårare att hinna med de prioriterade grupperna akuta fall, barn, äldre och funktionshindrade.

Vad gäller typfall 3 (s.197) bör ersättning för ortodontisk behandling ingå i de fall där det krävs tandregleringsbehandling för att kunna genomföra protetisk- eller anomalikirurgisk behandling efter en omfattande skada.